

Sikūn Ximotre

Pawre kot Ximotre hwȳr wam kagà nē mēnh kōt hō mēnh

Pawre na pre kagàja nhīpêx. Na pre Jejus kwȳ hkêt xwÿnhjaja Jejus ã unê nē krī pê Rõm kamã haxà nhūm arī hkrī ho hkrī. Tā ra mē kot hpīr kaxyw nhūm Ximotre mā kagàja nhīpêx nē hwȳr kumē. Na pre Ximotre Pawre hkôt pa ho pa hā mytwrȳ xohtô nē. Tā hpānhā krī pê Epes kamã arīk nē Tīrtūm kapēr o Jejus kōt hkwȳjē jahkre ho ri mē hkôt pa. Jakamā nhūm Pawre kagàja nhīpêx nē kamã kām mēmoj tā karō nē hwȳr kumē. Nē nhȳrmā mē kot Pawre pyrà nē Jejus ã hpīr mā htā tee ri amnhī kukamā hamaxpēr kēt ã kām karō.

Nē mē hkwȳjaja kēp Tīrtūm kra hā amnhī jarēnh tā nhūm Pawre Tīrtūm kām hprām xà kuhpa hā mē kot tanhmā amnhī nhīpêx to ho pa hā Ximotre mā mē harē. Kot mē harēnh mar nē Jejus kwȳjē nē mē omunh mex o pa kaxyw. Nē Ximotre kot Tīrtūm kām hprām xà kot pix mā amnhī nhīpêx o pa hā kām karō. Ā na pre Pawreja Ximotre mā mēmoj tā karō kamā hihtȳx nē hā kagà nē hwȳr mēnh anē. Nē kām:

¹ Pa Ximotre? Xà amex? Ixpē Pawre na pa amā ixkapēr nē hā kagà nē awȳr kumē. Ixpē Jejus nhȳ hā hkwȳjē jahkre ho ixpa xwÿnh na pa. Tīrtūm na pre ja kaxyw ixām. Tīrtūm Kra Jejus Krisja kot puj mē pahpē hkwȳjaja nhȳrmā kukwak ri pamek kumrēx nē pahtīr tūm nē ri papa ho papa.

*Pawre kot Ximotre ho Tīrtūm mē Jejus wa hwȳr ā
harēnh*

Atre 16.1-2

²⁻³ Te apē ixsra pyràk Ximotre. Jakamā na pa hte ato Mēpanhīpêexà maati Tīrtūm mē Pahihti Jejus Kris wa hwȳr rāhā ho ri ixpa. Na pa hte mē pakukamā mē panhīgêt pyrà nē tām ijamaxpēr o ixpa pê Tīrtūm mā tanhmā amnhī nhīpêx to ho ri ixpa. Jakamā na pa hte ato Kra Jejus mē wa hwȳr rāhā ho ri ixpa. Arīgro hā nē kamāt kām amā ijamaxpēr nē ato wa kuwȳ nē wa kām:

—Pa Tīrtūm mē Pahihti wa. E ixte ixsra puro Ximotre ho war awȳr kaxyw war amā ijamaxpēr. Na ka hte wa ho mex nhūm war akôt amnhī nhīpêx mex o pa. Te ò wôwô mē katorxà wa kot amnhī nhīpêx pyràk. Na pa hte kot amnhī nhīpêx o paja mā ijamaxpēr nē ý hā ixsrhī nē. War ate kamā axukaprī ho ri apa kaxyw na pa ho war awȳ. War ate kutā war anojarêt rāhā ho ri war apa nhūm hamakētkati nē àmnhīx ri pa ho pa kaxyw. Anē.

Pawre kot Ximotre nhȳ hā hkīnh ā harēnh

⁴ Nē na ka pre hte ixsra ixtu ajuta ho ri ixsra apa htā pa pre nhȳhȳm inhnojarêt nē axtem axàpēnh ò hā amā karō hāmri nē Epes kamā are nē ma mō. Ka amā ijapē xàj tee ri ma inhmōr ā ixpumu nē amȳr rax nē. Na pa hte arī ja hā inhnohty x nē ri ho ixpa Ximotre. Jao ra ato ama nē. Tā kot puj nhȳrmā axte axpēn pumu nē pahkīnh tȳx nē.

⁵ Nē na pa hte akatorxà Enītre mē anhō wôwôre Rojti wa kām ijamaxpēr rāhā ho ri ixpa. Na pre wa kumrēx amnhī kaxyw Jejus kōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xām. Tā ka wa hkanrēhā wa urāk nē ā amnhī nhīpêx anē. Ixte ja hā apumunh mex. ⁶ Na

pa pre ate tanhmā Jejus mā amnhī nhīpēx to ho ri apa kaxyw axām kaxyw anhīmōk ã inhīhkra xi nē ato Tīrtūm wȳ. Kot tanhmā akrā hto nhūm ate Karō nhȳ hā tanhmā amnhī nhīpēx to ho apa kaxyw. Tā kér ka arī ã kām amnhī nhīpēx anhȳr rāhā ho ri apa. ⁷ Na pu htem Tīrtūm Karō nhȳ hā pamā ma ho papa hkēt nē. Na pu htem ÿ hā pamā mē piitā mē hkīnh pē paxàmnīx tanhmā mē ho ajuta hto ho papa. Nē ÿ hā kapēr o mē ahkre htȳx o ri mē hkōt papa. Nē mēmoj punuj kutā amnhī to htȳx rāhā nē. Jao amnhī to mex pix nē.

⁸ Jakamā kwa kér ka amā mē kām Jejus jarēnh o apa pymaj tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr kēt nē. Nē mē kot Jejus ã ijaxàr nhūm arī ixkrī hā ijarēnh ma nē mē kot ixxuxwar ajaxàr pymaj mē kām Tīrtūm kapēr o mē ahkre hkukamā tee ri ajamaxpēr kēt nē. Mē kot ã anhīpēx anhȳr mā tā kér ka amnhī kamā akahak kēt nē. Ām Tīrtūm nhȳ hā hihtȳx xà ho amnhī to htȳx nē ixpyrà nē ma mē kām Jejus kot mē panē tanhmā amnhī nhīpēx to hā harēnh to rāhā ho ri mē hkōt apa. Mē kot tanhmā hā anhīpēx to htāā. ⁹ Na pu htem Jejus kōt amnhī xunhwȳ nhūm Tīrtūm ja hā mē pahpumu nē Jejus kukwak ri amnhī katut kōt mē pahte amnhī tomnuj piitā rēnh pa nē mē pahto hkra. Hāmri nē mē pahte hkōt pix mā amnhī nhīpēx o papa kaxyw mē paxunhwȳ. Ām Jejus pix kukwak ri na hte mē pahto hkra nē ã mēmoj to mē pakutā nojarēt rāhā ho pa anē. No na hte mē pahte amnhī to mex ã mē pahpumunh kōt mē pahto hkra hkēt nē. Amnepēm kormā mēmoj piitā hkēt ri na pre mē pakukamā hamaxpēr o:

—Koja mē nhýrmā Ixkra Jejus Kris kôt amnhī xunhwý pa ja hã mē omu nē Ixkra kukwak ri mē ho mex nē. Anē.

¹⁰ Tā kormā mē pahte amnhī tā ã kot mē pa-jarēnh anhýrja mar kêt jakamā na pre Jejus mē pahwýr wrý nē tanhmā mē pahto mex to. Na pre ty nhūm Tírtūm akupým ho htír. Jakamā na pu htem ra amnhī kaxyw hköt pajamaxpér nē hköt amnhī xunhwý hámri nē nhýrmā mē pahtyk tā nhūm Tírtūm kot Kra Jejus nhípêx pyrà nē akupým mē pahto mē pahtír pu mē Jejus kukwak ri wa kuri pamex nē pahtír tūm nē papa ho papa. Jakamā na pu htem mē pamā pahtyk pyma ho papa hkêt nē.

¹¹ Amnepêm na pre Tírtūm ixām nē tanhmā inhmā ixàpênh ã karõ hto nē inhmā:

—E Pawre kér ka Jejus nhý hã ma hkwyjê jahkre ho ri mē hköt apa. Nē ixkapér o mē ahkre mex nē. Kér ka ã amnhī nhípêx anhýr rähä ho ri mē hköt apa. Anē.

¹² Tā ã kot inhmā kapér anhýr nhūm ixte kapér kôt amnhī nhípêx o ixpaja mýrapê na htem Jejus ã tanhmā inhípêx katí hto ho pa. Pa hte ixpunuj nē amnhī xà htýx kamā ijamat o ri Jejus mā tanhmā amnhī nhípêx to ho ri mē hköt ixpa. Tā nom tee ri ja hã amnhī pumu nē amnhī kamā ixpijáam nē ixkaprí hkêt nē. Ixte amnhī kaxyw hköt ijamaxpér xwýnhja na ixte tanhmā kôt amnhī nhípêx to hã omunh mex jakamā kot paj ty nhūm mē arí inhmýr pê Tírtūm kapér mar o pa. Mē kot ja hã ixpír tā koja mē apê Kris kôt ixkwýjaja inhmýr pê arí mē kãm harénh o apa. Koja mē ã axpén mýr pê amnhī nhípêx anhýr o pa rähä nhūm Pahihti Jejus akupýn mē pahwýr wrý.

¹³ Kwa Ximotre. Ra ixte amā mēmoj tā karō rax jakamā kēr ka mar tŷx nē hköt amnhī nhípêx rāhā o ri apa. Jao Jejus Kris nhŷ hā mē piitā mē noo mā amnhī kaxyw kām ajamaxpēr tŷx rāhā nē. Nē mē piitā mē ho mex o ri apa. ¹⁴ Ate mē kām tanhmā Jejus jarēnh to ho ri apaja ām hāmri na. Tā koja mēhō htŷx ri tanhmā ho kapēr punuj to rŷ axtem nē tanhmā harēnh to ka ja hā ama nē nē kām akapēr kām axihtŷx nē. Tirtūm Karō ra kot akarō hwŷr àr jakamā kēr ka ū hā ã Jejus jarēnhja jamār mex o ri apa anē.

*Pawre kot tanhmā amnhī jarēnh to
Sikūn Ximotre 4.16-18*

¹⁵ Nē mān ka pre ra pikā pē As kamā Kris kwŷ kot ixkaga hā mē harēnh ma. Na pre Pijerti mē Emesti mē mē ohtō nē tanhmā hamaxpēr to nē ixto ajuta hkêt nē. ¹⁶⁻¹⁸ ām Onēsipti pix na pre mē kurom ijarēnh ma nē man ixwŷr Rōm wŷr mō nē ijapēr o ri mē hköt mra nē ixwŷr kato. Hāmri nē xatā ixwŷr mra nē tanhmā ixto mex to. Jao akupŷm ijamaxpēr o hihtŷx. Ixpē prēs nē ixkrī htā kēp ixkràmnhwŷ hā amnhī jarēnh ã hpijaàm kêt nē. Nē amnepêm kormā krī pē Epes kamā ixpa ri na pre māänēn tanhmā ixto mex to ho pa. Tā ã kot inhípêx mex anhŷr o pa jakamā na pa hte ho Pahihti Jejus wŷ nē kām:

—Pa Pahihti? Onēsipti o na pa awŷ. Kot ixto mex rāhā ho pa jakamā kwa kēr ka ixtā omu nē kutā anojarêt rāhā ho apa. Nē õrkwŷ kamā hkwŷjaja māänēn tanhmā mē ho mex to. Hāmri nē nhýrmā akupŷn mē ixwŷr wrŷ nē ixtā kamā axukaprī hā tanhmā ho mex to. Anē.

2

Mē pahte Jejus kôt amnhī nhípêx pix prām ã mē pamā karō

Wam Ximotre 6.11-16

¹ E Ximotre. Jejus Kris kot mēmoj to mē pakutā nojarêt rāhā jakamā kwa kér ka ū hā amnhī to htŷx nē kām tanhmā amnhī nhípêx to ho apa hā amnhī kamā akahak o ri apa hkêt nē. ² Ra ate pa tanhmā Tirtûm kapēr o mē ahkre htoja mar jakamā kér ka amnhī xô ri ã Jejus kôt mē pahkwŷjê jahkre ho apa anē. Mē kot amar nē pahpyrân axpēn xô ri ho axpēn jahkre ho pa kaxyw.

³⁻⁴ Sôrdat na htem mē hkrâhtûm kām prām xà hkôt tanhmā amnhī nhípêx to. Jao tanhmā kute htâ kapēr ma nē hkôt amnhī nhípêx. Tanhmän à rŷ kām prām rŷ tanhmā omnuj to htâ kutâ amnhī to htŷx nē mē hkrâhtûm kôt amnhī nhípêx. Na htem amnhī xâpênh kukamā tee ri hamaxpêr o pa hkêt nē. Ām mē hkrâhtûm kapēr kôt pix mā amnhī nhípêx o pa hprām. Tâ kér ka mē urâk nē Pahihti Jejus kôt amnhī nhípêx rāhā ho ri apa hprām. Mē kot hā tanhmā atomnuj to htâa.

⁵ Nē mē hprôt tŷx xwŷnhjaja na htem hkwŷjê pê amnhī to wa hprām xâj ãm ja pix kukamā hamaxpêr. Hâmri nē hprôt tŷx prām xâj mēmoj kot mē ho hirerek kêt nê amnhī jagri htŷx nē. Hâmri nē hprôt tŷx o hkwŷjê jakre nê amnhī to wa nē pôj nê kot amnhī to wa hâ mēmoj to kânja. Tâ kér ka mē urâk nê amâ Pahihti Jejus kot amnhī nhípêx kôt pix mā amâ amnhī nhípêx prâm.

⁶ Nê pur kām mē àpênh xwŷnhjaja na htem mē hpur kām àpênh pix tânopxar o pa nê àpênh rûnh

nē. Kām kaga hkêt kām àpênh o pa. Tā àpênh rūnhja kukwak ri ihpur kām õ rūnh nē ho apkur mex o pa. Nom koja mē kām kaga nē àpênh mex kêt nē hāmri nē õ grire nē apkur mex kêt nē. Tā kēr ka pur kām mē àpênh rūnh xwÿnhjê pyrà nē Pahihti Jejus mā amnhī nhípêx mex o apa. Nē mē uràk nē amā kaga hkêt kām axàpênh pix tānopxar o ri apa.

⁷ E na pa ã ajahkre anē Ximotre. Tā kēr ka ixte ajahkreja ma nē kām ajamaxpēr rāhā nē. Koja Pahihti tanhmā akrā hto ka aprī hā mar tÿx nē.

⁸ Nē kēr ka Pahihti Jejus Kris mā ajamaxpēr rāhā ho ri apa. Na pre katorxà hkôt kēp Pahi finat Tawi kanrēhā htàmnhwÿ hā mē pahpyrà nē ī ho ī nē kato nē panhō pika kamā pa ho pa. Tā nhūm prem kupī nhūm amnhī xà htÿx kamā hamak kām ty. Hāmri nhūm Tīrtūm akupÿm ho htīr nhūm akupÿm htīr o htīr. Æ na pre hte harēnh anhÿr rāhā ho ri mē hkôt ixpa. ⁹ Mÿrapê na prem ijaxà pa arī jar ixkrī ho ixkrī. Na htem ixte amnhī tomnuj xwÿnh pyràk o inhípêx nē axte ixte Jejus kapēr jarēnh o ixpa pymaj ijaxà. Tā ã mē kot inhípêx anhÿr tā na hte Kris kôt pahtōjaja arī ixpānhā mē kām harēnh o ri pa. Koja mē tee ri kām Jejus jarēnh o hapêx prām kapry. ¹⁰ Jakamā kwār mē māmrī ã inhípêx anē. Koja mē arī Jejus kott tanhmā mē panê amnhī nhípêx toja mar o pa nhūm mē hkwÿjaja hkôt amnhī xunhwÿ nē nhÿrmā pahpyrà nē kēp Jejus Kris kwÿ hā Tīrtūm mē wa kuri mex nē htīr tūm nē pa ho pa.

*Kris kwÿ kot tanhmā amnhī tā grer to hā mē
harēnh*

11 Na pu htem mē pahpê Kris kwÿ hã ã amnhĩ tã pagrer anẽ:

Mẽ kot Kris ã mē panhímex tã kot puj mē akupým pahtír nẽ kuri pamex nẽ pahtír tûm nẽ papa ho papa.

12 Mẽ kot tanhmã Kris ã mē pahtomnuj to htã kot puj mē aríhkôt amnhĩ nhípêx o papa rãhã ty nẽ nhýrmã ïhkô hã mē ho amnhíptâr o papa.

Nom kot puj mē amnhĩ kamã pakahak pê mē pahpê Jesus kwÿ hkêt ã amnhĩ jarë hã koja Jesus amnhĩ xwar mē pahpê hkwÿ hkêt ã mē pajarẽ.

13 Nẽ mē pahte amnhĩ kaxyw Jesus kôt pajamaxpêr kêê tã tanhmã amnhĩ jarënh to xà hkôt tanhmã amnhĩ nhípêx to.

Aa kot mêmoy tã amnhĩ jarënh kuhpá hã ri tanhmã amnhĩ nhípêx to hkêt. Anẽ.

Mẽ kot Tîrtûm kapêr o mē ahkre mex xwÿnhjê jarënh

Wam Pêtre 3.15-16

14 E Ximotre. Ixte ã mêmoy tã amã karõ anhýrja kér ka ho mē ahkre rãhã ho ri mē hkôt apa. Kê mē ama nẽ kãm hamaxpêr rãhã nẽ.

Nẽ mē kãm anẽ kê mē Tîrtûm kapêr o mē ahkre mex o ri pa nẽ kapêr ã tanhmã axpêñ mã àkjêr to hkêt nẽ. Koja mē hã axpêñ mã akir hâmri nẽ amnhĩ to mex kêt nẽ. Hâmri nhûm mē kot mē kapêr mar xwÿnhjaja ja hã mē omu nẽ tee ri Tîrtûm kapêr kukamã hamaxpêr nẽ hkôt amnhĩ nhípêx mex kêt nẽ.

15 Nẽ na htem mē kãm mē àpêñh mex xwÿnhjaja mē õ patrâw kapêr ma nẽ hkôt mêmoy tã àpêñh mex nẽ. Nhûm õ patrâwja hwÿr mra nẽ àpêñh ã omu.

Hāmri nhūm amnhī wyr omu nē àmnhīx noo mā apē. Kām àpēnh mex jakamā amnhī kamā kām uma hkēt nē. Ja pyrà nē kēr ka Tīrtūm noo mā kām amnhī nhīpēx mex rāhā nē aprī hā kapēr o mē ahkre mex o ri mē hkōt apa. Kē ã ate amnhī nhīpēx anhȳr ã apumu nē anhȳ hā hkīnh nē. Ka àpēnh xwȳnhata pyrà nē amnhī kamā amā uma hkēt nē noo mā kām amnhī nhīpēx mex o ri apa.

¹⁶ No mē kot Tīrtūm kapēr o hēx o mē pa xwȳnhaja kēr ka mē hkōt ri apa hkēt nē. Nē mē kapēr mar nē ri mē hkōt axām hkēt nē. Na htem mē kapēr ma nē mē hkōt amnhī nhīpēx o pa nē kām Tīrtūm kapēr mar prām kēt nē. Nē gaa nē te kēp mar pumaj amnhī jamak pro pyràk o amnhī nhīpēx. ¹⁷ Tȳx ri tanhmā mē ahkre hto xàja te kot mē hkànhya aa mex kēt nē ra omnuj tȳx o mōrja pyràk. Jao mē kot mē kapēr mar o mē pa xwȳnhaja mē mar pē ra mē hkōt amnhī tomnuj tȳx o mō. Na hte ra Imēnew mē Pijertija wa ã htȳx ri amnhī krā hkōt mē ahkre anhȳr o pa. ¹⁸ Nē Tīrtūm o hēx o mē hkōt pa nē nhīrmā akupȳm mē pahto mē pahtīr kēt ã harēnh o pa. Hāmri nhūm mē amnhī tā wa kuma nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr pē Jejus kaga nē axte amnhī kaxyw hkōt hamaxpēr kēt nē. Nom wa kapērja kot anhȳr kēt. ¹⁹ Kēt Tīrtūm kapērja ãm hāmri na. Kot mēmoj to hēx kēt jakamā na pu htem amnhī kaxyw hkōt pajamaxpēr kaprȳ hkēt nē. Kapēr ã kagà htūm kot tanhmā mē pahpē hkrajē jarēnh to nē harēnh kot:

Tīrtūm na kot hkrajē piitā omunh mex rāhā ho pa xwȳnh.

Anhȳr o mē pajarēnh. Nē mē pamā mēmoj tā karō

kot:

Kê mē kot Jejus kôt amnhī xunhwyr xwýnhjaja amnhī tomnuj o pa hkêt nē. Anē.

Tīrtūm krajaja te kēp prat mex pyràk ã mē harēnh

²⁰ Nē mē hikàxpore rūnh xwýnhjaja mē õ xijere nē mē õ prat xohtôo. Prat kwÿ muxre nē hkwy omnajre. Prat pynajre na htem māmrī kamā apkū no prat muxreja ãm mēmoj mex pix kaxyw na htem mēsti hā haxwÿ nē kamā apkū. Kasamēt ã rÿ mē hkra krā hkênh ã mē hkînh nhûm htem mēsti hā haxwÿ nē kamā apkū. ²¹ Tā mē kot Tīrtūm kapēr o hêx o mē pa xwýnhjê hkôt hamaxpēr kêt nē mē hkôt amnhī tomnuj kêt xwýnhjaja te mē kot prat muxre pyràk. Na htem tām amnhī nhîpêx nē tanhmā hamaxpēr punuj to ho pa hkêt nē. Hämri nhûm Tīrtūm ja hā mē omu nē mē ý hā hkînh nē. Hämri nē te mē kot prat muxre jaxwÿr nē kamā apkur pyrà nē mē kot kām tanhmā amnhī nhîpêx to ho pa kaxyw mē unhwÿ.

Mē pahte tām amnhī nhîpêx ã mē pamā karō

²² Nē mē àptar nyw jamaxpēr punujja kér ka te ate hamýnh nē amnhī katut kôt rēnh par pyràk o hipêx Ximotre. Jao axte ho ajamaxpēr o ri apa hkêt nē. Nom mē hamaxpēr mexja kér ka hamÿ nē amnhī krā him hagjê nē ho ajamaxpēr râhâ ho ri apa. Jao tām amnhī nhîpêx nē amnhī kaxyw Tīrtūm kôt ajamaxpēr râhâ nē. Nē amā mē kēp Kris kôt akwÿjê hkînh pê tanhmā mē ho ajuta hto ho ri mē hkôt apa. Jao mēmoj to mē kutā anojarêt râhâ nē. Na hte ã Pahihti Jejus kôt amnhī nhîpêx xwýnhjaja amnhī nhîpêx anhÿr o pa.

23 Nē kēr ka mē kot htŷx ri amnhī krā hkôt mē ahkre ho mē pa xwŷnhjê hkôt apa hkêt nē. Te ate mē kēp awry hā ri apa pyrà nē mē kapēr ma nē ām ama. Na htem mē kapēr mar o pa nē ra hā axpēn mā tanhmā àkjēr to ho pa. Jakamā kwari mē hkôt ri apa hkêt nē. **24** Mē pahte Tirtum mā amnhī nhîpêx o papa xwŷnhjaja na pu htem mē kurom mêmōj tā axpēn mā paxàkjêr o ri papa hkêt nē. Na pu htem ām mē piitā mē kamā paxukaprī pē mē ho mex nē mē kamā pagryk tokyx anhŷr kêt nē. Nē Tirtum kapēr o mē ahkre mex nē. Na hte ã mē pahte Tirtum mā tanhmā amnhī nhîpêx to xwŷnhjaja amnhī nhîpêx o papa anē.

25-26 Jakamā koja mēhō ate Tirtum kapēr o mē ahkreja ma nē tanhmā ho amā kapēr to ka ama nē amnhī tā tanhmā kām akapēr punuj to hkêt nē. Ām kamā axukaprī ho tanhmā hā kām akapēr mex to. Na hte Satanasti te kot amnhīm mē unênh pyràk o mē hipêx nē tanhmā mē kām Tirtum kapēr o hêx to nhûm mē kuma nē hkôt hamaxpēr nē kapēr kôt amnhī nhîpêx. Tā kot kaj mē kamā axukaprī ho mē kām akapēr mex nē nhûm Tirtum tanhmā mē hkrā hto nhûm mē ama nē hkôt amnhī xunhwŷr japêr. Te Tirtum kot Satanasti pê amnhīm mē utar pyràk. Jakamā nhûm mē hpânhā Tirtum kapēr mex ã harê nē harênh o:

—Nà pêr ãm hâmri na Tirtum kapērja. Ām mex o mex. Anē.

3

*Jesus akupŷn wrŷk kukamā mē kot amnhī tomnuj
xwŷnhjê jarênh*

Matêvre 24.4-13; Korosê 2.16-19; Wam Ximotre

4.1-5; Sikūn Pêtre 2.1-3; Jutre 3-16

¹ Nē Jejus akupŷn mē pahwŷr wrŷk xwŷj ri mē kot tanhmā amnhī nhîpêx toja kot paj hpânhã ixpri hā amā harē ka inhmar tŷx nē Ximotre. Koja Jejus akupŷn mē pahwŷr nojarêt pu mē pahpê hkwŷjaja pahpunuñ nē papa. ² Nē Kris kwŷ hkét xwŷnhjaja koja mē amnhī pix kukamā hamaxpēr o pa.

Jao hikàxpore rax o pikuprõnh pix kukamā hamaxpēr pê hkwŷjê pê õxŷ htŷx o pa.

Nē mêmōj tā amnhī to jarkrar o pa.

Nē tanhmā hkwŷjê japry hto ho pa.

Nē mē hipêêxà nē mē katorxà hā hpijaàm kêt o pa.

Nē Tîrtûm ā hpijaàm kêt o pa.

Nhûm mêmô tanhmā mē ho mex to nhûm mē amnhī tā mē omu nē ãm mē omu nē amnhī tā tanhmā mē kâm nē hkêt nē. Rŷ mē kâm: “Nà ãm hâmri na ka ā ixtó mex anē. Nà ja mex.” Anhŷr o mē kâm kapêr kêt nē.

³ Mē ukaprî hkêt jakamā koja mêmô tanhmā mē homnuñ to nhûm amnhî tā mē omu nē kamâ gryk kurê kumrêx nē aa gryk o hapêx kêt nē.

Nē amnhî tā tanhmā hkwŷjê ho hêx to ho pa.

Nē htŷx ri kâm hprâm xà hkôt tanhmā amnhî tomnuñ to.

Nē oprê ho pijapu pix kukamā hamaxpêr.

Nē axtem nē kâm mêmōj mex pumunh prâm rŷ mêmōj mex mar prâm kêt nē.

⁴ Nē mêmô ho hkrâmnhwŷ htâ axtem nē mē kâm mē hkurê xwŷnhjê nhîhkram haxà.

Nē hamaxpêr mex kêt o tanhmā amnhî tomnuñ to râhâ ho ri pa.

Nē amnhī to rūnh o mē piitā mē hakrenh par ā
amnhī to jarkrar o ri pa.

Nē amnhī krā hköt kām amnhī nhīpēx prām xà
hköt amnhī nhīpēx o pa nē kām Tīrtūm kām
prām xà hköt amnhī nhīpēx prām kēt nē.

⁵ Hāmri nē mē kēp hkra hā amnhī jarēnh o pa
htā aa hköt amnhī nhīpēx kēt. Ā Tīrtūm kra hkēt
xwÿnhjaja amnhī nhīpēx kot anhȳr jakamā kwa kēr
ka ā mē hköt apa hkēt nē Ximotre.

⁶⁻⁷ Na htem hēx rom hkwÿjē nhōrkwÿ hwÿr agjē
nē kamā tanhmā mēnijē mā hēx to. Mē kot mē mar
nē tanhmā amnhī tomnuj to hāmri nē ja hā amnhī
pumu nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr kaxyw.
Nē mē kām mē kapēr nyw mar prām tā nhām mē
kapēr ma nē nhām mē kapēr mar nē aa Tīrtūm
kapēr mar nē amnhī kaxyw hköt hamaxpēr kēt
nē. Jakamā nhūm mē kot amnhī tomnuj xwÿnhjaja
hēx rom mē hwÿr mra nē mē ūrkwÿ hwÿr agjē
nē tanhmā mē kām mēmoj to hēx to. ⁸ Te kot
amnepēm finat Jānre mē finat Jāmtija wa kot amnhī
nhīpēxta pyràk. Na pre finat Mojestija Tīrtūm nhÿ
hā tanhmā mē ahkre hto ho pa nhūm Jānre mē
Jāmti wa kām mar prām kēt nē. Nē tanhmā ja nē
hkwÿjē mā kapēr to ho pa. Tā ā mē kot amnhī
tomnuj anhȳr o mē pa xwÿnhjaja na htem wa uràk
nē kām Tīrtūm kapēr mar prām kēt nē kapēr nē
tanhmā hkwÿjē mā kapēr to ho pa. Nhūm mē
hamaxpēr mex kēt jakamā ām mēmoj punuj pix
kukamā hamaxpēr nē mē kuma nē amnhī kaxyw
Jesus kôt hamaxpēr kēt nē. ⁹ Tā nom koja mē
hkwÿjaja tokyx hprī hā mē kot mēmoj to hēx ā mē
omu hāmri nē axte mē hköt hamaxpēr kēt nē nhūm

mẽ rĩ amnhĩ pumu. Te amnepêm mẽ kot hprĩ hã Jänre mẽ Jämti wa kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hã wa omunhta pyrak.

Mẽ pahte Jejus ã pahpunuj tā hkaga hkêt ã mẽ pamã karõ

Atre 13.50-14.7, 14.19-22

¹⁰ E Ximotre. Ate ixtköt apa ryy jakamã ra ate tanhmã ixte amnhĩ nhïpêx ho ixpa hã ixpumunh mex.

Ixte tanhmã Tirtum kapẽr o mẽ ahkre hto ho ixpaja.

Nẽ inhmã mẽmoj to anhŷr präm xwŷnhja.

Nẽ ixte amnhĩ kaxyw Kris kôt ijamaxpérja.

Nẽ inhgryk tokyx anhŷr kêtja.

Nẽ ixte tanhmã Kris kôt ixkwŷjê ho mex to ho ri ixpaja.

Nẽ ixpunuñ nẽ ixpa htã arĩ Kris kôt amnhĩ nhïpêx mex o ixpaja.

Ã ixte amnhĩ nhïpêx anhŷr o ixpaja ate ixpumunh mex.

¹¹ Na pa pre krî pê ãxiok nẽ Ikõn nẽ Ristija kamã mẽ kãm Jejus jarênh o ixpa nhûm mẽ hkwŷjaja Jejus ã tanhmã inhïpêx to pa amnhĩ xà htŷx kamã ijamat o ri mẽ hköt ixpa. Tã nhûm Pahihti Kris xatã mẽ kêp ixpytâ pa ixtfîr pê mẽ ūhkra rûm ijapôx o ixpa. ¹² Na hte Kris kwŷ hkêt xwŷnhjaja mẽ pahte Kris kôt amnhĩ nhïpêx o papa hã mẽ pahtomnuj o pa.

¹³ Nẽ mẽ kot Tirtum kapẽr o hêx o mẽ pa xwŷnhjaja koja arĩ mẽ kêp Kris kwŷ hã amnhĩ to hêx pê mẽ nokupyr. Nẽ mẽ kãm Tirtum kapẽr o hêx o pa. Jao ra mẽ tãmjaja amnhĩ nokupyr o pa nẽ amnhĩ tomnuj tŷx kumrëx.

Pawre kot tanhmā Tīrtūm kapēr ã kagà jarēnh to Rōmān 15.4; Sikūn Pêtre 1.19-21

¹⁴⁻¹⁵ No ka Ximotre. Amnepêm aprîre rûm na pa pre mĕ ixohtô nĕ Tīrtūm kapēr o ajahkre ho ixpa. Akatorxà nĕ anhō wôwôre nĕ pa nĕ Kris kwÿjaja pa prem ho ajahkre râhâ ho akôt ixpa ka mĕ inhmar tÿx nĕ amnhî kaxyw Jesus kôt ajamaxpêr. Jakamâ kwa kér ka arî hkôt ajamaxpêr mex râhâ ho ri apa. Tīrtūm kapērja na htem mar pê amnhî kaxyw Jesus Kris kôt hamaxpêr nĕ hkôt amnhî xunhwÿ nhûm Tīrtūm ja hâ mĕ omunh xà hkôt mĕ ho hkra. ¹⁶ Tīrtūm kapēr ã kagâja Tīrtūm kapēr na. Na htem ho mĕ ahkre ho pa. Koja mĕhô hkwym ri tanhmâ amnhî tomnuj to nĕ kapēr ma nĕ tee ri amnhî tomnujja kukamâ hamaxpêr o ra hkaprî nĕ. Rÿ tanhmâ amnhî tomnuj to htâ kapēr ã kagâ kamâ kapēr nĕ Tīrtūm kot ã kot amnhî tomnuj anhÿrja nê mĕ pamâ kapēr ã harênh ma nĕ amnhî tomnujta kaga kurê kumrêx. Rÿ kamâ kapēr nĕ Tīrtūm kot tanhmâ mĕ pahte amnhî to mex to hâ mĕ pamâ karõ kamâ harê nĕ kuma. Hämri nĕ ÿ hâ hkôt amnhî nhÿpêx mex râhâ nĕ. Æ na hte Tīrtūm kapēr kagâja mĕ kot mar nĕ hkôt amnhî nhÿpêx xwÿnhjê ho mex anë. ¹⁷ Na hte mĕ kot Tīrtūm mă amnhî nhÿpêx o mĕ pa xwÿnhjaja kamâ harê nĕ hkôt amnhî nhÿpêx mex pê mĕ piitâ mĕ ho mex nĕ ho mĕ ahkre mex râhâ ho pa.

4

Pawre kot mĕmoj tâ Ximotre mă karõ

Korosê 4.5-6

¹ Nĕ koja nhÿrmâ Jesus Krisja akupÿn mĕ pahwÿr wrÿ hämri nĕ mĕ pahpiitâ tanhmâ mĕ pajarênh to.

Ra mē htyk xwÿnhjaja nē arī mē pahtīr xwÿnhjaja nhūm tanhmā mē pahte amnhī nhÿpêx to ho papa hā mē pahpumunh kôt tanhmā mē pajarēnh to. Jao Tīrtūm mē wa kuri mē pahtīr tūm nē papa ho papa hā mē pajarē rÿ wa kuri pahtīr tūm nē papa hkêt ã mē pajarē. Jakamā kwa Ximotre kot paj Tīrtūm mē Jejus Krisja wa noo mā mēmoj tā amā karō ka inhmar tÿx nē. ²⁻⁴ Koja nhÿrmā mē kēp Tīrtūm kra hkêt xwÿnhjaja axte kām Tīrtūm kapēr mar prām kêt nē nhām mē kapēr pix mar prām o ri pa. Jao amnhī kukamā hamaxpēr o:

—Nà inhmā Tīrtūm kapēr mar prām kêt. Kot mēmoj piitā nē mē hkurē kēnā. Kot paj hpānhā mēhō kot mēmoj nē mē hkurē hkêt xwÿnhjê kapēr pix mar o ri ixpa. Nà kot paj anē. Ja na inhmā hprām. Nom kot paj axte Tīrtūm kapēr mar kêt nē.

Anhÿr jao kapēr kaga nē hpānhā htÿx ri nhām mē ujarēnh pix ma nē hkôt hamaxpēr. Koja mē ã amnhī nhÿpêx anhÿr o pa. Jakamā kwa kér ka arī mē kām Jejus kot tanhmā mē panê amnhī nhÿpêx to hā harēnh rāhā ho ri mē hkôt apa Ximotre. Mē kām mar prām kêt tā māmrī ri mē kām harē. Nē nhÿri mēhō pumu nē kām harē. Mē kām mar prām xwÿnhjê mā harē nē mē kām mar prām kêt xwÿnhjaja ka māänēn mē kām harē. Nhūm mēhō tanhmā amnhī tomnuj to ka hā omu nē tanhmā nē kām akapēr to kē hkaga tokyx anē nē akupÿm tām amnhī nhÿpêx. Rÿ nhūm mēhō tām amnhī nhÿpêx o pa ka ja hā omu nē hā kām akapēr nē kām:

—Ām hāmri na ka hte Tīrtūm kôt amnhī nhÿpêx mex nē. Anē.

Hāmri nē anojarêt kêt kām mē kām Tīrtūm kapēr o mē ahkre rāhā ho ri apa. ⁵ Nē tām ri amnhī

nhīpēx rāhā nē. Mē kot Jejus ã tanhmā anhīpēx to htā kēr ka ÿ hā amnhī to htÿx nē arī mē kām kapēr jarēnh o ri mē hkōt apa. Jao Tīrtūm mā amnhī nhīpēx mex rāhā nē. Kēr ka ã mē hkōt amnhī nhīpēx anhÿr o ri apa Ximotre.

*Pawre kot ra htik kaxyw ã amnhī jarēnh
Atre 20.17-35*

⁶ Nē mē kot ixpīr xà hā arīgroja ra hwÿr ahtēp o mō. Kot paj pēr tokyx ty. Amnepêm na prem Tīrtūm mā mēmoj nhōr kaxyw nē mē hkōm xà kamā mēmo kagôja py nē mē kot Tīrtūm mā mēmoj nhōr xà hā mēstija ã hkapīr pa nhūm hapēx. Tā te ixpē mē hkōm xà kamā mēmo kagô pikapīrta pyràk. Kot paj tokyx ty nē jar ijapēx. ⁷ Na pa ra Pahihti Jejus mā amnhī nhīpēx mex o ri ixpa. Mē kot tanhmā hā ixtomnuj to htā pa hkaga hkêt nē arī hkōt amnhī nhīpēx mex rāhā ra ixtik kaxyw. ⁸ Ixte Pahihti kām hprām xà hkōt amnhī nhīpēx mex o ri ixpa jakamā koja amnhī tā tanhmā ixto mex to. Nom papxipix ixto mex kêt nē. Na hte ãm hāmri tām mē pahipiitā mē panhīpēx. Jakamā nhīrmā kot mē piitā tanhmā mē harēnh to xà hā arīgrotā ã koja mē pahkīnh pē mē pahte amnhī wÿr kamā pajamak o papa xwÿnh piitā mē pamā mā mēmoj mex gō.

Pawre kot amnhī wÿr Ximotre hwÿr

⁹ Kwa na pa ra ato ijamat tÿx nē Ximotre. Kwa kēr ka amnhīm anojarēt nē tokyx tanhmā amnhī to hpa nē man ixwÿr mō.

¹⁰ Na pre ra Kresēx ma Karatas wÿr mō nhūm Xitre ma pika pē Tawmas wÿr mō. Nhūm Tēmti ra tanhmā hamaxpēr to nē àpênh gryk ã ixfaga nē

ma akupŷm Tesarõn wŷr mō. ¹¹ ām Rukre pix na arī ixtköt pa jakamā kēr ka anojarêt hāmri nē ahte amōr kêt nē. Makre mā anē kē man akôt ixwŷr mō nē tanhmā ixto ajuta hto ho pa.

¹² Nē Xikitre na pa pre ra Epes wŷr kumē.

¹³ Nē Torôt kām Kapti nhōrkwŷ kamā ixte kry pê inhō kamīs pa hkà rytí rer jakamā kēr ka anojarêt nē inhmā apy nē man inhmā o mō. Nē inhō kagàta ka māänēn inhmā amŷ nē o mō. Nē mēmo mry kà hā ixte mēmoj tā kagàta ka māänēn apy nē mān inhmā o mō. E kēr ka anojarêt nē ixkukrêxja jamŷ nē ixwŷr ho mō.

Tanhmā Aresānti kot Pawre nhîpêx to hā harēnh

¹⁴⁻¹⁵ Nē na pre kàx o mēmoj nhîpêx xwŷnh Aresântija ixtomnuj nē. Pa pre mē kām Tîrtûm kapēr o mē ahkre ho ri mē hköt ixpa nhûm tee ri inhma nē kām mar prâm kêt nē. Hāmri nē ixkutā amnhî xām nē inhîpêx kati nē. Nom koja Pahihti Jeus ixtâ tanhmā ho. Kwa kēr ka amnhî nê omunh mex nē Ximotre.

Pahihti Jeus kot Pawre mā hamaxpêr o hihtŷx ã harēnh

¹⁶ Nē pahi kot mē mar xà hā ixtkot kamā wam ixte mē kām amnhî jarênh ta ã na pre mēhō ixyr pê mē kām tanhmā ijarênh to hkêt nē. Na prem piitâ mē umaj ixtkaga hpa. Nom kwâr mē māmrî ã amnhî nhîpêx anē. Tîrtûm kot ixtâ tanhmâ mē hoja na inhmâ hprâm kêt. ¹⁷ ām Pahihti Jeusja pix na pre mē kurom ixtkaga hkêt nē. Na pre ixto ixihtŷx nē pa ÿ hā mē kām tanhmâ mē panê kot amnhî nhîpêx to hā harênh pa. Nhûm Ijaew kêt xwŷnh kot inhmar o hkrî xwŷnhjaja ixujarênh mar o hkrî

nhūm Tīrtūm inhnē tanhmā mē ho nhūm mē ixpīr kêt nē. ¹⁸ Koja Pahihti mē kutā ixto ixihtyx rāhā nē mēmo arīgro hā amnhī wȳr ixto api. Pa Tīrtūm mē wa kuri inhmex kumrēx nē ixtīr tūm nē ixpa ho ixpa. Pahihti mex o mex jakamā kēr pu mē kām mex o mex ã harēnh rāhā ho papa nē aa jam panhūrer kêt nē.

Pawre kot tanhmā hkràmnhwȳjē jarēnh to

¹⁹ Nē kēr ka Prisire mē mjēn Akir wa kām ijarē. Nē Onēsipti hprō nē hkrajaja ka māänēn mē kām ijarē. ²⁰ No Eras kormā Korīt kām pa. Nē Toropti na pre à nē pa Mīrēt kām kure nhūm ixkōt mōr kêt nē.

²¹ Kwa kēr ka amnhīm anojarēt nē amgrà pē man tokyx ixwȳr mō Ximotre.

Nē ota Epti mē Prutēhti mē Rīnre mē Krawreja awȳr hpēr mē. Nē jar Kris kōt pahkwȳjē piitā awȳr hpēr mē.

²² E kē Pahihti Jejus ato mex rāhā nē mē apiitā mē akutā nojarēt rāhā ho pa.

Tā ãm ja pix. Ixpē Pawre na pa awȳr kagàja nhīpēx nē kumē.

**Tírtūm kapér ã kagà nyw
New Testament in Apinayé (BR:apn:Apinayé)**

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Apinayé

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Apinayé [apn], Brazil

Copyright Information

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Apinayé

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

**PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022**

383a4e22-34cd-505f-9cc2-2f9921e7aa9f